

odbyt nebo neutralizovat značnou část obyvatel, jichž není zapotřebí ve výrobě, a pro které není práce, k níž by 'byli navraceni'" (s. 131).

Tento stav je podle autora jistým důsledkem propojení triády, kterou lze popsat jako bezpečnost, zabezpečení a jistotu. Vycházejí z Freudova postřehu o přesunu úzkosti, tj. převodu určitých osobních svobod ve prospěch kolektivních jistot a bezpečí, lze očekávat, že výše uvedená triáda sklouzne do určitého obecného nápravného režimu. Důsledky tohoto režimu jsou mnohem citelnější pro ty, kdož se nemohou utéci do oblasti výdobytků globálních elit.

Eliminace nejistoty a hledání zabezpečení vytváří podmínky pro důsledné uplatňování různých variant nápravných režimů i mimo „tolerovaný“ rámec prizonizace. Nástupnické pojmy uvedené triády pak mění tento režim na novou triádu: omezování, odmítání a vylučování.

Výsledkem je stav, v němž globální elity překračují lokální omezení a vymaňují se z dosahu působnosti daného řádu. „...pořádek a řád jsou lokální, kdežto elita a zákony volného trhu, jichž se drží, jsou translokální“ (s. 145). Globální elity tak mají volnou cestu k dosažení stavu, v němž omezování pole nejistoty se nezadržitelně přesouvá všude tam, kde platí pouze lokální řád. Nové hradby vyloučení stanovují nový přístup k marginalizaci.

Závěr této kapitoly umožňuje poté autorovi konstatování, které předeslal v samotném počátku textu: totiž zjištění, že zcela konsekventní součástí „...globalizačního procesu je postupující prostorová segregace, separace a vylučování“ (s. 9).

Globalizační elity, dnes už natolik exteritorializované, že je nelze běžnými prostředky pro sledování časoprostoro-

vého pohybu zachytit, tak v souladu s poněkud pozměněnou Foucaultovskou koncepcí dohlížení, vyčleňují stále větší lokalizovanou většinu.

Její vyčlenění je ovšem současně její odsunutí: je to proces marginalizace v modu neviditelnosti, neboť probíhá prostředky, hraničícími svojí rychlostí translace s modem rychlosti světla. Na takto nastavených parametrech výkladu pak Bauman precizuje témata, jimž poté věnoval výše popsané kapitoly.

Tento text je vhodné považovat za nejen podnětný příspěvek k fenoménu globalizace, ale rovněž jako určitý „stimulační faktor“: iniciuje úvahy na témata, která uvedený proces doprovázejí. A lze jen dodat, že se nejedná o sekundární či banální obavy z toho, co nové formy „vylučování“ přináší.

Autorův text lze ovšem rovněž chápat jako výstražnou zprávu o nové separaci zavedených a pracně integrovaných pojmů sociologie.

Jiří Bystřický

Vlastivědný sborník Podřipsko

č. 10, 2000. Roudnice n. L., Podřipské muzeum Karla Rozuma – Společnost Podřipské muzeum 2000, 195 s.

Roudnické muzeum spolu se Společností Podřipské muzeum vydaly v roce 2000 devatenáctý svazek sborníku, který je věnován 100. výročí založení Podřipského muzea v Roudnici n. L. a 55. výročí ukončení druhé světové války. To se odráží i v náplni sborníku.

První část sborníku je věnována 100 letům Podřipského muzea. Uvádí ji příspěvek J. Štovička Karel Rozum – tvůrce Podřipského muzea v Roudnici n. L. Autor v něm nastínil životní osudy K. Rozuma a jeho činnost v roudnickém

muzeu, které v roce 1900 spoluzaložil a vedl jako kustod od té doby až do své smrti v roce 1933. Rozum patřil k spolupracovníkům Zibrtova Českého lidu a Národopisného muzea československého v Praze, kde v roce 1908 spoluvy tvořil expozici českého lidového zvykosloví, k jehož předním znalcům patřil. Roudnické muzeum bylo vlastně jeho dílem a on je také ve 20. letech 20. století zachránil před zánikem. Na J. Štovička navazuje přehledný článek L. Kocourka o Podřípském muzeu a muzejním spolku v Roudnici n. L. Nato následují tři příspěvky J. Štovička, které přibližují osobnost a národopisnou práci K. Rozuma: Karel Rozum – etnograf Podřípska, Karel Rozum a lidová píseň a Karel Rozum a Klatovy, kde je nastíněna Rozumova činnost předcházející Roudnici a také činnost na Klatovsku, která následovala dále. Soubor článků k muzejnímu jubileu uzavírá příspěvek Q. Kastnera Podřípské muzeum Karla Rozuma v Roudnici n. L. v letech 1947–1950.

Druhou jubilejní část tvoří příspěvky věnované konci druhé světové války na Podřípsku. Uvádí je článek O. Špecingera, věnovaný náletu spojeneckých letadel na Kralupy n. Vltavou dne 22. 3. 1945. Nato navazuje širše teritoriálně pojatý příspěvek L. Kocourka Osvobození severozápadních Čech v roce 1945. Z tematiky květnového osvobození 1945 jsou tu i články O. Špecingera věnované Libochovicím v té době, téhož o Američanech v Budyni n. O. roku 1945, o táboru lidu na Řípu 6. 7. 1945 od Q. Kastnera, dále příspěvek M. France o internačním táboře v Roudnici v letech 1945–1946, vzpomínky M. Kubíka na roudnické studenty z Osvětimi aj.

Třetí část sborníku tvoří příspěvky vlastivědné. Z nich je možno připomenout zvláště příspěvek Z. Marjanky

o soukromém evangelickém dívčím výchovném ústavu v Krabčicích a jeho zakladateli faráři Václavu Šubertovi. Je tu ještě několik drobných historických článků a články přírodovědné.

Ve čtvrtém oddíle přináší nejdříve J. Peřina úvahu o díle filozofa P. Vincence Zahradníka. Poté O. Špecinger publikuje výběr korespondence pěvkyně Klementiny Kalašové, která se narodila před 150 lety v Horních Beřkovicích. Týž podává dále zamyšlení Seifertovy Kralupy nad Vltavou.

Sborník je dobrým svědectvím činnosti Společnosti Podřípské muzeum a obnoveného muzea v Roudnici n. L.

J. Štoviček